

Stichting Certificaat Ondernemerschap

**Examen Financiën (FIM)
dinsdag 26 januari 2010**

*Dit examen bestaat uit 4 pagina's en 5 bijlagen.
Beschikbare tijd 2 uur*

*In totaal kunnen voor het examen 100 punten worden behaald.
55 punten of meer is voldoende.*

Kinderdagverblijf Dreumelland

Dreumelland is een kinderdagverblijf met buitenschoolse opvang, gevestigd in Wieringerwerf, Noord-Holland. Het bedrijf is eigendom van de heer en mevrouw Versteeg (Jan, oud 63 jaar, en Margreet, oud 62 jaar) en hun dochter Gerie. Gerie is in 2006 gescheiden en woont inmiddels weer samen in een eigen huis in Slootdorp.

Margreet was in de jaren '80 oppas-oma voor haar kleinkinderen en voor een paar buurtkinderen. Begin jaren '90 zijn Jan en Margreet vervolgens gestart met een klein kinderdagverblijf in de grote schuur achter hun woning. Jan (rentenier) had de schuur destijds al een beetje aangepast voor zijn eigen kleinkinderen en kreeg de smaak te pakken. De schuur is inmiddels omgebouwd tot een fraai kinderdagverblijf en voldoet aan alle door de overheid gestelde eisen. Het woonhuis van Jan en Margreet is volledig afgescheiden van het kinderdagverblijf. Er is een eigen opgang gecreëerd met voldoende parkeerplaatsen voor personeel en ouders die kinderen brengen en halen. Jan en Margreet maakten van hun hobby hun werk. Het dagverblijf groeide uit tot een volwaardig kinderdagverblijf, inmiddels met zes groepen. Er is zelfs sprake van een wachtlijst, want het bedrijf heeft een goede naam in de regio.

Ook is in 2007 een oud Rode Kruisgebouw aangekocht en volledig omgebouwd en aangepast voor buitenschoolse opvang. Een relatief grote investering, die met behulp van ondermeer de bank en een geldlening via Jan en Margreet vanuit privé gefinancierd is. Tot 2007 werd door Dreumelland gebruik gemaakt van schoollokalen van de plaatselijke basisschool. Dit was echter een onhoudbare situatie, omdat er vanuit de school altijd leerkrachten aanwezig waren, die absoluut geen affiniteit hadden met buitenschoolse opvang.

Jan en Margreet lopen inmiddels tegen de 65 en willen meer tijd voor zichzelf hebben. Ook willen zij op vakantie gaan als zij er zin in hebben. Wel willen zij betrokken blijven bij het bedrijf: Margreet als 'invalkracht' en Jan voor de hand- en spandiensten. Ze zijn met Gerie in overleg hoe de samenwerking verder vorm moet worden gegeven. De accountant helpt hierbij.

In Wieringerwerf is nog één ander kinderdagverblijf gevestigd. Daarnaast zijn er nogal wat particuliere, niet-geregistreerde initiatieven. Maar Dreumelland is veruit het grootste kinderdagverblijf. Gedurende het jaar 2008 waren er bij Dreumelland gemiddeld twaalf medewerkers in dienst op basis van een volledig dienstverband (fte). In 2007 waren dat er elf en in 2006 tien. Daarnaast werken zowel Margreet als Gerie fulltime mee in het bedrijf. Jan levert hand- en spandiensten voor een half fte.

Gerie heeft een privéfinanciering op haar woonhuis van € 295.000,-. De waarde van het woonhuis bedraagt in het vrije economische verkeer ongeveer € 360.000,- met een geschatte executiewaarde van € 310.000,-.

Voor de beoordeling van het kinderdagverblijf zijn verder de volgende gegevens van belang:

- Bij de winstverdeling vindt eerst renteverrekening plaats op grond van het ingebrachte kapitaal (4% over het saldo aan het begin van het jaar). Over een negatief kapitaal vindt geen renteverrekening plaats. Vervolgens wordt de resterende winst in gelijke delen verdeeld.
- De basis voor het gewaardeerd ondernemersloon (GOL) wordt gelijk gesteld aan de gemiddelde loonvoet in de branche, conform de gegevens van 'cijfers en trends' van de Rabobank. Het bedrag voor 2008 is gelijk aan dat van 2007.
- Voor de berekening van het bedrijfseconomisch resultaat wordt de vergoeding over het eigen vermogen gesteld op 10% over het saldo aan het begin van een boekjaar.
- De verkoop van vaste activa heeft uitsluitend betrekking op de verkoop van de bedrijfsauto.
- De dienst kinderopvang is niet BTW-plichtig.

Vragen

Let op: motiveer uw antwoorden en voeg eventuele berekeningen toe

Vraag 1 (6 punten)

Uit de jaarrekening is af te leiden dat de familie Versteeg heeft gekozen voor de ondernemingsvorm 'vennootschap onder firma' (VOF).

- Geef aan de hand van de jaarrekening een argument waaruit dit blijkt. (3 punten)
- Hoe kan het negatieve saldo 'kapitaal mevr. Gerie Versteeg' ontstaan zijn? (3 punten)

Vraag 2 (9 punten)

- Bereken de debiteurentermijn in dagen voor 2007 en 2008. (2 x 3 punten)
- Geef hierover uw oordeel. (Maak hierbij ook gebruik van branchegegevens.) (3 punten)

Vraag 3 (9 punten)

Bereken het bedrijfseconomisch resultaat over 2008.

Vraag 4 (12 punten)

- Bereken de current ratio op 31 december 2007 en op 31 december 2008. (6 punten)
- Geef uw oordeel over de liquiditeitspositie van Dreumelland. (3 punten)
- Heeft het voor Dreumelland enige zin om voor de liquiditeitsberekening ook de quick ratio te berekenen? Motiveer uw antwoord. (3 punten)

Vraag 5 (12 punten)

- Bereken het winstdeel voor ieder van de firmanten over 2008. (9 punten)
- Bereken de totale privéopname van Gerie Versteeg over 2008. (3 punten)

Vraag 6 (6 punten)

Geef twee voorbeelden van vooruitbetaalde posten.

Vraag 7 (17 punten)

- Geef een verklaring (geen berekening) voor de post 'boekwinst op vaste activa' op de winst-en-verliesrekening van 2008. (3 punten)
- Bereken de investering in vaste activa, zowel voor de post 'onroerende zaken', als voor 'inventaris' als voor 'vervoermiddelen'. (10 punten)
- Bereken de verkoopwaarde van de verkochte auto. (4 punten)

vraag 8 (6 punten)

Bereken de omzet per fte van Dreumelland over 2008 en geef een oordeel over de hoogte hiervan.

Vraag 9 (22 punten)

Gerie onderzoekt de mogelijkheid om haar ouders uit te kopen. Eén van de mogelijkheden hierbij is het aanvragen van een banklening. Zij denkt dat de overwaarde van haar huis als zekerheid hierbij enig soelaas zal bieden.

- a. Deelt u de mening van Gerie? (motiveren) (3 punten)
- b. Bereken hoeveel geld Gerie van de bank kan lenen, als de bank maximaal 4,5 maal het gemiddeld inkomen van Gerie uit de zaak over de afgelopen 3 boekjaren beschikbaar wil stellen? (Bij benadering, want bij de berekening mag u de rentevergoeding over het ingebrachte kapitaal buiten beschouwing laten en mag u bedragen afronden.) (6 punten)
- c. Welk bedrag dient Gerie aan haar ouders te betalen om hen uit te kopen als de intrinsieke waarde van het bedrijf per 31 december 2008 als basis wordt genomen? (3 punten)
- d. Benoem en omschrijf in het kort twee beoordelingswaarden voor de activa van een onderneming. (6 punten)

De accountant vindt een overnameprijs op basis van de intrinsieke waarde van de onderneming geen reëel bedrag. Volgens hem is er bij Dreumelland sprake van goodwill. De accountant baseert zich hierbij op de behaalde winst over 2008. Een factor van 4 x de winstpotentie (op basis van de winst van 2008) vindt hij op zijn plaats.

- e. Geef aan de hand van een berekening een indicatie van de hoogte van de goodwill op basis van de aannahme van de accountant. (5 punten)

EINDE EXAMEN